

**Załącznik do Uchwały Nr XVII/109/12
Rady Powiatu w Ustrzykach Dolnych
z dnia 26 kwietnia 2012 roku**

**POWIATOWY PROGRAM ZAPOBIEGANIA
PRZESTĘPCZOŚCI
ORAZ OCHRONY BEZPIECZEŃSTWA
OBYWATELI I PORZĄDKU PUBLICZNEGO
na lata 2012 – 2016
NA TERENIE POWIATU BIESZCZADZKIEGO**

POWIAT BIESZCZADZKI 2012

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE.	3
1. CELE PROGRAMU	5
2. CELE OPERACYJNE.	6
3. SPOŁECZNO – GOSPODARCZE UWARUNKOWANIA POWIATU BIESZCZADZKIEGO.....	8
4. OBSZARY ZAGROŻEŃ	12
5. ZAKOŃCZENIE	12

PROPOZYCJE DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH I ZAPOBIEGAWCZYCH W OBSZARACH:

4.1 BEZPIECZEŃSTWO W MIEJSCACH PUBLICZNYCH I MIEJSCACH ZAMIESZKANIA	13
4.2 BEZPIECZEŃSTWO W RUCHU DROGOWYM.....	14
4.3 BEZPIECZEŃSTWO DZIECI I MŁODZIEŻY.....	15
4.4 BEZPIECZEŃSTWO W SIECI.....	16
4.5 PRZEMOC W RODZINIE	17
4.6 OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO.....	18
4.7 OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA.....	19
4.8 ZABEZPIECZENIE INFRASTRUKTURY POWIATU.....	20
4.9 OCHRONA PRZED EPIDEMIAM I SKAŻENIAMI.....	21
4.10 OCHRONA PRZED ZAGROŻENIAMI POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO	22

WPROWADZENIE

Zgodnie z artykułem 38 a ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1592), starosta realizuje zadania w zakresie zwierzchnictwa nad powiatowymi służbami inspekcjami i strażami.

Do zadań starosty należy również podejmowanie działań w zakresie zapewnienia porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli. Są one monitorowane i inicjowane przez Komisję Bezpieczeństwa i Porządku, do której zgodnie z powołaną ustawą należą następujące zadania:

- ocena zagrożeń porządku publicznego bezpieczeństwa obywateli na terenie powiatu,
- opiniowanie pracy Policji i innych powiatowych służb inspekcji i straży, a także jednostek organizacyjnych wykonujących na terenie powiatu zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
- przygotowywanie projektu powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
- opiniowanie projektów programów współdziałania Policji i innych powiatowych służb inspekcji i straży, a także jednostek organizacyjnych wykonujących na terenie powiatu zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
- opiniowanie projektu budżetu powiatu w zakresie realizacji zadań wynikających ze zwierzchnictwa nad powiatowymi służbami inspekcjami i strażami,
- opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego i innych dokumentów w przedmiotowym zakresie,
- opiniowanie zadań zleconych przez starostę w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku.

Komisji Bezpieczeństwa i Porządku powierzono rolę koordynatora działań podejmowanych na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku. Kluczowym narzędziem do pełnienia tej roli jest powiatowy program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego. Ustawodawca, określił w sposób szczegółowy skład Komisji, w której skład wchodzi 8 osób: Starosta jako Przewodniczący Komisji, dwaj przedstawiciele Policji, dwóch radnych delegowanych do składu Komisji przez Radę Powiatu, oraz trzy osoby, które cieszą się powszechnym zaufaniem społeczeństwa. W pracach Komisji uczestniczy również Prokurator Rejonowy. Ten skład pozawala na stworzenie dokumentu, w którym wpisane są nie tylko zadania wynikające ze statystyk policyjnych, ale i zadania wynikające z potrzeb społeczności lokalnej. Powiatowy program do dokument dający delegację do tworzenia lokalnych systemów bezpieczeństwa w różnych obszarach.

Projekt powiatowego programu został opracowany na podstawie analiz stanu bezpieczeństwa opracowanych przez powiatowe służby inspekcje i straże oraz wnioski Komisji Bezpieczeństwa i Porządku w powiecie bieszczadzkim. W powiatowym Programie na lata 2012 – 2016 uwzględnione zostały również wnioski wynikające z oceny realizacji Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2007 – 2010.

1. CELE PROGRAMU

Podstawą prawną dla Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2012 – 2016 zwanego dalej Programem, jest art. 12 pkt 9b ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. (Dz. U. z 2001, Nr 142, poz.1592 z późn. zm.). Cele strategiczne programu są zbieżne z rządowym programem zapobiegania przestępczości i aspołecznych zachowań „RAZEM BEZPIECZNIEJ” przyjętego uchwałą Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2006 roku. Główne cele ww. programu to:

- Wzrost realnego bezpieczeństwa w Polsce,
- Wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców Polski,
- Zapobieganie przestępczości i aspołecznym zachowaniom,
- Poprawienie wizerunku Policji i wzrost zaufania społecznego do tej i innych służb działających na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Idea i głównym przesłaniem rządowego programu „Razem bezpiecznie” jest prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych zmierzających do wytworzenia tzw. „mody na bezpieczeństwo”. Programy te powinny stanowić skuteczne narzędzie wspierające realizację zadań ustawowych, działań administracji rządowej i samorządowej na rzecz bezpieczeństwa i porządku. W świetle założeń programowych ich realizacja powinna opierać się na szeroko rozumianym partnerstwie. Szczególną rolę twórcy programów powierzyli Starostom czyli (zgodnie z art. 38a ustawy) Przewodniczącym Komisji Bezpieczeństwa i Porządku.

2. CELE OPERACYJNE

Głównymi celami Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2012 – 2016 są:

1. Ograniczenie przestępczości oraz zjawisk chuligaństwa i wandalizmu.
2. Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym.
3. Ochrona dzieci i młodzieży.
4. Przeciwdziałanie patologiom społecznym tj. alkoholizmowi, narkomanii i przemocy domowej.
5. Zapewnianie bezpieczeństwa podczas masowych imprez – np. sportowych, poprzez działania w celu pozyskania szerokiego grona sojuszników zaangażowanych oraz wspierających działania profilaktyczne wśród młodocianych kibiców lub uczestników imprez, (w tym – odpowiednio szybkie informowanie Policji i KPPSP o imprezach) oraz poszukiwanie przez samorządy i zainteresowane instytucje środków pozabudżetowych w celu realizacji powyższych zamierzeń.
6. Kształtowanie bezpiecznej przestrzeni.

W ten sposób zdefiniowane cele będą możliwe do osiągnięcia poprzez:

- Bieżącą rzetelną analizę zagrożeń bezpieczeństwa i realnych potrzeb społeczności lokalnej,
- Wykształcenie w społeczeństwie poczucia aktywnej partycypacji w zarządzaniu bezpieczeństwem lokalnym,
- Kreowanie pozytywnego wizerunku Policji oraz innych służb działających na rzecz poprawy bezpieczeństwa,
- Podejmowanie wszelkich działań i inicjatyw, mających na celu wzrost zaufania społecznego do służb działających na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- Organizowanie i zagospodarowywanie przestrzeni publicznej ograniczającej ryzyko występowania aspołecznych zachowań,
- Zmniejszenie ryzyka wiktylizacji,
- Rozwijanie dobrego kontaktu obywateli z instytucjami działającymi na rzecz poprawy bezpieczeństwa,
- Współpracę z organizacjami i instytucjami statutowo zajmującymi się pracą środowiskową z rodziną oraz dziećmi i młodzieżą,
- Budowę transparentnego partnerstwa z administracją samorządową przy zachowaniu autonomii Policji, poprzez przekazanie środków finansowych na tworzenie nowych etatów oraz służb ponadnormatywnych, inspirowanie działań władz samorządu lokalnego w celu integracji środowisk lokalnych wokół idei aktywnej profilaktyki,
- Wyjście poza ramy działań instytucjonalnych i współpracę z sektorem organizacji pozarządowych oraz wolontariatem na rzecz podnoszenia kultury bezpieczeństwa,
- Zastosowanie profesjonalnych narzędzi ewaluacji,

- Wykorzystane sił i środków służących poprawie bezpieczeństwa na drogach, w środkach komunikacji publicznej, miejscach zamieszkania i użyteczności publicznej.

Powiatowy program wskazuje główne cele i zadania, stanowiąc drogowskaz dla instytucji i jednostek organizacyjnych działających na rzecz poprawy bezpieczeństwa we wskazanych obszarach. Umożliwia to partycypację przedstawicieli społeczności lokalnych w zarządzaniu bezpieczeństwem.

3. SPOŁECZNO – GOSPODARCZE UWARUNKOWANIA POWIATU BIESZCZADZKIEGO

Powiat bieszczadzki obejmuje najdalej wysunięty na południowy wschód skrawek Polski. Powiat graniczy od wschodu z powiatem leskim i na niewielkim odcinku z powiatem sanockim, od północy z powiatem przemyskim, natomiast od wschodu i południa granica powiatu pokrywa się z granicą państwową z Ukrainą, będącą równocześnie wschodnią granicą Unii Europejskiej. W jednym punkcie (na szczycie Kremenaros) powiat styka się z republiką słowacką. Powiat bieszczadzki zaliczany jest do najpiękniejszych regionów Podkarpacia, a charakterystyczne krajobrazy z bieszczadzkimi połoninami czynią z niego jeden z najoryginalniejszych górskich zakątków naszego kraju. Tu znajdują się górskie szczyty i pasma, których już same nazwy taki jak; Tarnica (1346 m), Halicz (1333 m), Bukowe Berdo (1311 m), Połonina Caryńska (1297 m), Wielka Rawka (1304 m). Geografowie do Bieszczad Zachodnich najczęściej zaliczają pasma górskie położone na południe od doliny Sanu, często włączając do nich Pasma Otrytu. Położone dalej na północ pasma zaliczane są do Gór Sanocko Turczańskich, zaś najdalej na północ wysunięte pasma wchodzi w skład Pogórza Przemyskiego. Prostszy podział stosowany jest dla potrzeb turystyki. Dla turystów Bieszczady zaczynają się na południe od linii kolejowej Zagórz-Krościenko, a na północ od tej linii lokowane jest Pogórze Bieszczadzkie, często nazywane także Bieszczadami Niskimi. Cały obszar położony w granicach powiatu zbudowany jest ze skał fliszowych sfaldowanych i wypiętrzonych w neogenie. Charakterystyczny dla całego obszaru jest rusztowy (równoległy) układ grzbietów górskich. Główne pasma górskie mają przebieg z północnego zachodu na południowy wschód. Duża część obszaru posiada kratowy układ sieci rzecznej. Główna rzeka odwadniająca obszar powiatu jest San, mający swe źródła w rejonie przełęczy Użockiej. Natomiast Strwiąż, nad którym leży miasto Ustrzyki Dolne, to jedyna polska rzeka stanowiąca dopływ Dniestru i należy do zlewiska Morza Czarnego. Na Sanie znajdują się dwa zbiorniki wodne. Większy z nich - Zalew Soliński położony jest częściowo na terenie powiatu bieszczadzkiego. Dostęp do zbiornika

Solińskiego w okolicach Chrewtu i Teleśnicy stwarza dogodne warunki do wypoczynku i rekreacji. Klimat Bieszczad jest określany jako umiarkowany przejściowy z dużym wpływem kontynentalizmu, oraz suchych i ciepłych wiatrów znad Niziny Pannońskiej. W górach występuje piętrowość klimatu. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 4,9 °C w Siankach i 7,5 °C w Sanoku. Roczna suma opadów atmosferycznych waha się od 700 mm na Pogórzu, do 1200 mm w partiach szczytowych. Pokrywa śnieżna zalega średnio przez 120 dni w roku. Charakterystyczną cechą wyróżniającą Bieszczady jest tutejsza przyroda. W Bieszczadach występuje odrębny niż pozostałych polskich górach układ pięter roślinnych. Piętro pogórza (dolin) sięga do ok. 700-800 m npm, piętro regla dolnego sięga do ok. 1150 m npm, natomiast powyżej górnej granicy lasu rozpościera się piętro łąk wysokogórskich (połonin). Współczesna flora bieszczadzka obejmuje ponad 900 gatunków. Występuje to 27 gatunków endemitów wschodniokarpackich. Fauna Bieszczad obejmuje 51 gatunków ssaków (m.in niedźwiedź, żubr, ryś, żbik, jeleń, wilk), ok. 150 gatunków ptaków, 7 gatunków gadów, 10 gatunków płazów i ponad 25 gatunków ryb. Niezwykle ciekawa jest burzliwa historia tych terenów. W początkach osadnictwa (XIV w) większość wsi zakładanych była na prawie wołoskim. Ludność pochodzenia wołoskiego przyniosła na teren Bieszczad tradycje pasterskie oraz „wschodnią” religię – prawosławie i grekokatolicyzm. Z biegiem czasu przekształciła się w wyodrębnioną grupę etniczną Bojków. II połowa XIX w przyniosła przyspieszony rozwój gospodarczy tych terenów, do czego przyczyniło się wybudowanie linii kolejowej z Przemyśla do Budapesztu (1872 r) oraz rozwój przemysłu naftowego. Najtragiczniejsze dla tych terenów okazały się lata 1945-1947, kiedy oddziały milicji i Wojska Polskiego prowadziły walki z UPA. Efektem było całkowite wysiedlenie miejscowej ludności w ramach akcji „Wisła” oraz zniszczenie większości zabudowań wiejskich. W 1951 r. dokonano wymiany terytorialnej z ZSRR. Wówczas do Polski powróciła znaczna część obszaru obecnego powiatu bieszczadzkiego (m. in Ustrzyki Dolne, Czarna, Lutowiska). Od lat 60-tych XX w. głównym czynnikiem rozwoju stał się ruch turystyczny i budowa sztucznych zbiorników na Sanie. Nieudanym eksperymentem okazała się natomiast budowa kombinatów

drzewnych oraz tworzenie nierentownych PGR-ów, w tym wielkich ferm hodowlanych. Dzisiejszy powiat bieszczadzki to wspólnota samorządowa powstała po okresie transformacji. Powiat swoich szans upatruje przede wszystkim w zrównoważonym rozwoju turystyki i usług okołoturystycznych przy wykorzystaniu unikalnych walorów przyrodniczych. Cały obszar powiatu bieszczadzkiego objęty jest różnymi formami ochrony. Powiat bieszczadzki należy do obszarów objętych programem „Natura 2000”. Przeszło 20% powierzchni powiatu leży w granicach Bieszczadzkiego Parku Narodowego, 1,5% powierzchni zajmują rezerваты. Blisko połowę powierzchni stanowią Parki Krajobrazowe (Doliny Sanu, Gór Słonnych i Pogórza Przemyskiego), a reszta chroniona jest w ramach obszarów chronionego krajobrazu, użytków ekologicznych, czy zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.

Dzięki staraniom władz samorządowych systematycznie poprawia się stan infrastruktury. Rozwija się drobna przedsiębiorczość, tj. handel, rzemiosło i małe zakłady przetwórstwa, głównie drzewnego i rolno-spożywczego. Atutem powiatu jest międzynarodowe przejście graniczne w Krościenku, które umożliwia przejazd na Ukrainę, Węgry i do krajów bałkańskich. Pomyślnie układa się współpraca transgraniczna z Ukrainą.

Miasto Ustrzyki Dolne przekształciło się w prężny ośrodek administracyjno – gospodarczy.

Powierzchnia Powiatu: 1 137,97 km²

Ludność ogółem: 21 990

Ludność na 1 km²: 19

Liczba miast: 1 (Ustrzyki Dolne)

Liczba gmin: 3 (Ustrzyki Dolne, Czarna, Lutowiska)

Liczba sołectw: 40

Na terenie Powiatu funkcjonuje Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Ustrzykach Dolnych, Niepubliczne Zakłady Opieki Zdrowotnej

w Ustrzykach Dolnych, Czarnej i Lutowiskach oraz jeden Dom Pomocy Społecznej – w Moczarach.

Nad bezpieczeństwem publicznym czuwają: Komenda Powiatowa Policji, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej.

Dla poprawy społecznego poczucia bezpieczeństwa istotna jest również działalność powiatowych służb, inspekcji i straży. Mowa tu zarówno o działalności podejmowanej w sytuacjach zagrożenia życia, czy zdrowia mieszkańców, jak i prewencyjnej oraz szkoleniowej – zmierzających do uniknięcia kryzysowych zdarzeń w przyszłości. Największą rolę w pierwszej dziedzinie, przepisy prawa nakładają na jednostki Państwowej Straży Pożarnej. Są one bowiem najlepiej przygotowane do likwidacji skutków najróżniejszych zdarzeń tak naturalnych (klęski żywiołowe), jak i spowodowanych działaniem człowieka (wypadki drogowe, katastrofy ekologiczne, akty terrorystyczne). Od lat zatem zauważalne staje się zwiększanie zakresu zadań i obowiązków Straży Pożarnej w całkowicie „niepożarniczych” kwestiach.

W świetle coraz to nowych zagrożeń, należy podejmować wszelkie starania zmierzające do doposażania jednostek strażackich (w kolejności: Państwowa Straż Pożarna, Jednostki OSP w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym, Ochotnicze Straże Pożarne) w nowoczesny, specjalistyczny sprzęt, a także Rewiry Dzielnicowych w Czarnej i Lutowiskach w celu poprawy warunków obsługi obywateli.

Działalność w dużej mierze profilaktyczną (nie wykluczając zarazem doraźnej likwidacji szkód), realizują pozostałe powiatowe służby i inspekcje, wykonujące swoje zadania, poprzez zaplanowane, a także bieżące kontrole faktycznego stanu rzeczy w danej dziedzinie:

- Komenda Powiatowa Policji,
- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny,
- Powiatowy Inspektorat Weterynarii,
- Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej.

4. OBSZARY ZAGROŻEŃ

Dynamika zmian społecznych oraz ekspansja cywilizacji technicznej naznaczone są ambiwalencją skutków. Program określa 10 obszarów ryzyka występowania zagrożeń dla których formułuje propozycje działań profilaktycznych. Podejmowane działania winny być realizowane w następujących obszarach:

- 4.1. Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i miejscach zamieszkania.
- 4.2. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym.
- 4.3. Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży.
- 4.4. Bezpieczeństwo w sieci.
- 4.5. Przemoc w rodzinie.
- 4.6. Ochrona dziedzictwa narodowego.
- 4.7. Ochrona przeciwpożarowa.
- 4.8. Zabezpieczenie infrastruktury Powiatu.
- 4.9. Ochrona przed epidemiami i skażeniami.
- 4.10. Ochrona przed zagrożeniami pochodzenia zwierzęcego.

ZAKOŃCZENIE

Bazę służącą realizacji Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli stanowią działania zaplanowane jak również doraźne prowadzone przez służby, inspekcje i straże działające na terenie powiatu bieszczadzkiego.

Jako środek kontroli wykonania przez powiatowe służby, inspekcje i straże założeń i zadań ujętych w Programie, będą coroczne sprawozdania z podejmowanych działań w celu poprawy społecznego poczucia bezpieczeństwa przedstawione na posiedzeniach Komisji.

Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli oraz plany działań powiatowych służb, inspekcji i straży będą na bieżąco monitorowane, aktualizowane i przystosowywane do zmieniających się warunków życia mieszkańców Powiatu oraz nowych zagrożeń.

Propozycje działań profilaktyczno i zapobiegawczych we wskazanych obszarach zawierają załączone tabele.

